

Rok 2021 v přehledu

Vážení čtenáři,

konec roku bývá často využíván k bilancování toho, co bylo, a náznaku toho, co bude. Dovolte, abychom za celý redakční tým, a do určité míry i za výbor České společnosti anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny (ČSARIM), využili tuto příležitost k zamýšlení se nad budoucností časopisu v příštích letech a informování o změnách, které nás čekají. Nás – myšleno nejenom redakční radu a celý tým časopisu, ale i nás všech v roli čtenářů a odběratelů časopisu a členů ČSARIM nebo České společnosti intenzivní medicíny (ČSIM).

Jaká je bilance časopisu za rok 2021? Odpověď může být různá podle toho, o jaké doméně časopisu hovoříme. Z pohledu dostatku kvalitních původních prací jsme stále v situaci nedostatečného počtu. Přitom ne-žijme v pocitu, že dobrý článek může napsat jen někdo s mnoha tituly, že musí pocházet z velkého pracoviště a že věda či publikační činnost je výsadou několika vyvolených z fakultních nemocnic. Rozhodně nikoliv. Jediným limitem je pouze naše snaha a ochota investovat vlastní čas a úsilí k osvojení základních dovedností v „řemesle psaní a výzkumu“. Často vidíme nedostatky ve formálním zpracování textu – nenaplnění obvyklých formálních atributů v různé míře závažnosti, a z toho vyplývající „opravitelnosti“ článku. Jasně se ukazuje, že znalost „řemesla“ psaní a obvyklé struktury formátů nabízených článků je oblast, které bychom měli věnovat přiměřenou pozornost i v rámci vzdělávání našich lékařů, minimálně těch, kteří mají ambice, chuť a potenciál rozšířit svou profesní činnost i tímto směrem. Ostatně tomuto problému se věnuje i nové vedení IPVZ a doufám, že ve spojení s Katedrou AIM IPVZ zahájíme v příštím roce krátké efektivní kurzy zaměřené právě na tuto problematiku.

Z pohledu ekonomiky je nutno konstatovat několik základních fakt – náklady na chod časopisu v posledních letech nejsou pokryty v jeho příjmové stránce, prakticky vymizela inzerce (v předchozích letech silný a pro fungování časopisu doplňující zdroj příjmů) a zvyšují se ceny vstupů. Mimochodem, pokud bychom náklady na časopis přenesli 100% na jeho čtenáře, resp. předplatitele, cena předplatného by byla téměř dvojnásobná. To vše jsou důvody k nutným zásadním strategickým změnám, které byly přijaty výbory ČSARIM i ČSIM: 1) přechod časopisu na plně on-line formu od 2023, 2) sloučení členství v ČSARIM nebo ČSIM s předplatným časopisu od 2023 – tento režim existuje u řady zahraničních i domácích odborných časopisů, resp. společností. Příprava na realizaci zmíněných cílů probíhá paralelně, sloučení předplatného s členským příspěvkem záleží na dokonalé evidenci úhrady členských příspěvků a možnosti její kontroly v reál-

ném čase – zde jsme závislí na ČLS JEP a naplnění jejího slibu vyřešit předmětný problém v co nejkratší možné době.

Operativní řešení existující situace ve financování časopisu do doby realizace výše uvedených změn může být (po pečlivé ekonomické analýze) jen jedno – zvýšení ceny ročního předplatného. Ekonomické kalkulace ukazují, že částka 840 Kč pro roční předplatné je tou nejnižší možnou, která pokryje stávající náklady na existenci časopisu. Ve výborech obou společností byla rovněž většinová shoda v názoru, že časopis nelze provozovat, pokud by musel být trvale a systematicky významně dotován ze strany ČSARIM nebo ČSIM.

Z pohledu úspěšnosti a zájmu o časopis – redakční tým by neměl nikdy hodnotit sám sebe a svou práci. Je naší chybou, že jsme zatím nepřistoupili k nějakému formalizovanému hodnocení kvality časopisu od jeho čtenářů. V budoucnu nás to čeká, chceme-li pracovat se zpětnou vazbou od odborné komunity. Na druhou stranu však víme jistě, že počet předplatitelů mírně stoupá – i to je nepřímý signál, do určité míry ukazující či naznačující úspěšnost časopisu.

Časopis plní významnou roli ve vzdělávání zdravotnických pracovníků oborů anesteziologie a intenzivní medicína. Jeho existence, počet předplatitelů a zařazování aktuálních témat (např. téměř okamžitý překlad ERC doporučení pro resuscitaci z roku 2021) to nepřímo dokazují. Neustále bychom ale měli mít na paměti, že o tom, jaký je náš časopis, rozhoduje především úroveň naší odborné komunity, prosazování kultury sebe/vzdělávání a trvalé úsilí každého z nás rozvíjet obor ve všech jeho klíčových agendách, máme-li jej udržet v pozici nezastupitelného hráče v české klinické medicíně, v prosazování úhrad nových postupů, v neposlední řadě v oblasti vědy a výzkumu – to vše bez ohledu na to, na jakém typu pracoviště působíme.

Ale to nejpodstatnější na závěr – děkujeme všem autorům, recenzentům, editorům jednotlivých rubrik, redakčnímu týmu vydavatele a všem členům redakční rady za jejich celoroční práci a nasazení, bez nich by časopis nemohl existovat. Všem našim čtenářům i týmu časopisu přejeme do dalšího roku parafrázi latinského citátu „Quod bonum, felix, faustum, fortunatumque sit“ – ať vše, co děláte, přispívá k vašemu dobru, štěstí, blahu a zdaru – jak vám každému osobně, tak našemu oboru.

prof. MUDr. Vladimír Černý, Ph.D., FCCM
doc. MUDr. Jiří Málek, CSc.
prof. MUDr. Jan Beneš, Ph.D.